

Holbergsgade 6
DK-1057 København K

T +45 7226 9000
F +45 7226 9001
M sum@sum.dk
W sum.dk

Folketingets Sundheds- og Ældreudvalg

Dato: 05-09-2016
Enhed: Primær Sundhed, Ældrepolitik og Jura
Sagsbeh.: DEPSIST
Sagsnr.: 1607343
Dok. nr.: 146814

Folketingets Sundheds- og Ældreudvalg har den 21. juli 2016 stillet følgende spørgsmål nr. 757 (Alm. del) til sundheds- og ældreministeren, som hermed besvares endeligt. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Karina Adsbøl (DF).

Spørgsmål nr. 757:

”Vil ministeren kommentere artiklen ”Postbud fik 364.000 i erstatning og klagede over for lille erstatning: Skal nu betale det hele tilbage” bragt på tv2.dk den 21. juli 2016 og i den forbindelse redegøre for, om ministeren generelt mener, at det er rimeligt, at patienter risikerer at skulle betale tilkendt erstatning tilbage?”

Svar:

Det er ikke muligt for mig at kommentere på enkeltsager. Min besvarelse vil derfor tage udgangspunkt i en generel beskrivelse af reglerne.

Med baggrund i en redegørelse fra Ankenævnte for Patienterstatningen har jeg i min besvarelse af 30. oktober 2015 på SUU alm. del spørgsmål nr. 8, og mit svar af 1. juni 2016 på spørgsmål S 1196 redegjort for regler og praksis i sager, hvor en afgørelse ændres til ugunst for patienten.

Af mine tidligere besvarelser fremgår det blandt andet, at Patienterstatningen efter reglerne i lov om klage- og erstatningsadgang inden for sundhedsvæsenet (klage- og erstatningsloven) træffer afgørelse om anerkendelse af ansvarsgrundlag og udmåling af erstatning som 1. instans.

Sagerne forløber ofte sådan, at Patienterstatningen i sin første afgørelse anerkender, at patienten er påført en erstatningsberettigende skade (ansvarsgrundlag). I nogle tilfælde kan der i samme afgørelse tages stilling til en eller flere erstatningsposter. I andre tilfælde omhandler den første afgørelse kun selve ansvarsgrundlaget og ikke nogen erstatningsposter.

Efterfølgende træffes der nye afgørelser om de resterende erstatningsposter, efterhånden som disse kan gøres op. Der kan i en anerkendt erstatningssag ofte være tale om en række afgørelser truffet over en periode, som alt efter sagens konkrete omstændigheder kan strække sig over flere år. Det gælder for eksempel, hvis afgørelse om en eller flere erstatningsposter må afvente afklaring af skadens omfang i medicinsk og erhvervsmæssig henseende.

Afgørelser truffet af Patienterstatningen kan påklages til Ankenævnet for Patienterstatningen inden for en frist på 3 måneder. Det følger af klage- og erstatningslovens § 35, stk. 2.

I patienterstatningssager er der flere parter. Det er dels patienten selv, dels den driftsansvarlige region/ kommune/ forsikringsselskab, som skal betale erstatningen, hvis patienten påføres en erstatningsberettigende skade.

Begge parter har ret til at anke en afgørelse til Ankenævnet for Patienterstatningen, og klagefristen gælder ens for begge parter. Det vil sige, at såvel patienten som regionen/kommunen/ forsikringsselskabet kun kan påklage en afgørelse inden for 3 måneders fristen. Klager indgivet efter udløbet af klagefristen, afvises af ankenævnet.

Bestemmelsen i § 35, stk. 2, er fortolket og anvendt således, at klagefristen på 3 måneder gælder for hver afgørelse for sig.

Patienterstatningen anfører ved hver afgørelse en klagevejledning, hvoraf klagefristen på 3 måneder fremgår. Patienterstatningen gør udtrykkeligt opmærksom på, at ankenævnet kan ændre afgørelsen til ugunst for patienten, så denne i mindre omfang eller slet ikke er berettiget til erstatning, og at patienten derfor helt eller delvist skal betale erstatningen tilbage. Tilbagebetaling kommer på tale, hvis regionen/ kommunen/ forsikringsselskabet beslutter at kræve det.

Når Patienterstatningen træffer en ny afgørelse om en erstatningspost i en sag, hvor der tidligere er anerkendt en behandlingsskade, indebærer det ikke, at klagefristen for tidligere afgørelser i sagen forlænges, således at der "lukkes op for" en ny klageadgang for tidligere truffne afgørelser. Dette gælder for alle sagens parter, også for eksempel en region.

Det forhold, at en erstatningssag ofte omfatter flere afgørelser fra Patienterstatningen, indebærer heller ikke, at der løber en ny klagefrist for de erstatningsposter, der er opgjort ved tidligere afgørelser. Man kan med andre ord ikke vente med at klage over tidligere afgørelser, til den sidste afgørelse i sagen er truffet.

Det ovenfor anførte indebærer imidlertid ikke, at Ankenævnet for Patienterstatningen er forhindret i at tage stilling til ansvarsgrundlaget i en afgørelse, selvom der ikke er indgivet klage over dette inden for klagefristen. Det følger af Højesterets dom af 10. februar 2005 (U2005.1520H).

Heri blev det fastslået, at ankenævnet er berettiget til at omgøre såvel den påankede afgørelse (om en eller flere erstatningsposter) som den tidligere, ikke påankede afgørelse om fastlæggelse af erstatningspligten, til skade for klager, såfremt nævnet ved sin vurdering af sagen måtte komme frem til, at afgørelsen er urigtig.

I sager, hvor der alene er klaget rettidigt over en senere afgørelse om erstatningsudmåling, påser ankenævnet af egen drift, at også den grundlæggende vurdering af ansvarsgrundlaget er materielt rigtig.

Hvor ankenævnet i særlige tilfælde på grundlag af grundige lægelige og/eller juridiske overvejelser vurderer, at patienten ikke er påført en erstatningsberettigende skade, ændrer ankenævnet den første ansvarsafgørelse til skade for patienten, selv om denne afgørelse ikke er påklaget af nogen af parterne. Dette følger reglen om reformatio in pejus.

I disse tilfælde fører ankenævnets afgørelse til, at patienten ikke er berettiget til den erstatning, Patienterstatningen har opgjort. Det gælder også afgørelser, hvor Patient-

erstatningen har tilkendt erstatning, men som aldrig er blevet anket af nogen af partierne.

Der har i den seneste tid været en øget opmærksomhed om denne type sager.

Som jeg tidligere har givet udtryk for, er jeg parat til at tage en generel drøftelse af retsstillingen. Jeg forventer at invitere sundhedsordførerne for Folketingets partier til møde herom i løbet af efteråret.

Med venlig hilsen

Sophie Løhde / Signe Struberga